

Tao Te Ching

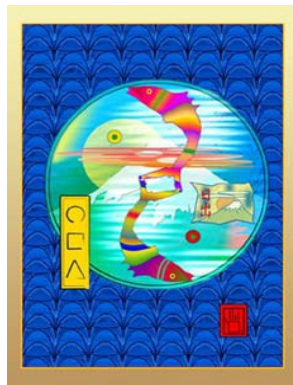
Den 2500-åriga Tao Te Ching av Lao-tse, utgör grunden i kinesisk filosofi. Dess kompakta format innehåller 81 verser och är en guide för personlig utveckling och ledarskap.

Tao är den evolverande kraft vilken styr universum. **Te** (dygd), innebär att leva i enhetlighet med denna och vara på rätt plats, med rätt attityd och vid rätt tid. **Ching** betyder klassisk.

Tao Te Ching är den näst mest översatta boken efter Bibeln och finner läsare i varje ny generation. Då texterna är symbolrika och paradoxala kräver de engagemang av sin publik och attraherar i vår tid bl a psykologer och företagsledare. Frontfigurerna inom mindfulness-rörelsen; Jon Kabat-Zinn och Saki Santorelli, kryddar sina böcker med verser ur Tao Ta Ching. Dess universella attraktionskraft bringar sanning till uttrycket: "Det är bättre att läsa en bok etthundra gånger än etthundra böcker en gång".

Denna arkaiska kunskap handlar ej om tro. Här beskriver österländsk visdom naturlagar och hur en ständigt föränderlig samt dynamisk värld påverkar all mänsklig och personlig utveckling. Istället för att kämpa kan den insiktsfulle "följa Taos väg", och därigenom skapa balans och harmoni i sitt liv.

Kära läsare; här följer ett representativt urval från denna tidlösa källa till kunskap!

Källa: The Tao of Power av R.L.Wing (1986)

ANVÄNDA POLARITET

När hela världen känner skönhet som skönhet,
Finns det fulhet.

När den känner godhet som godhet,
Då finns det ondska.

På samma sätt kan

Varande och icke-varande producera varandra.
Svårt och lätt komplettera varandra.
Långt och kort kontrastera varandra.
Högt och lågt attrahera varandra.
Gällt och viskande harmonisera varandra.
Framtid och förflutet följa varandra.

Därför kan Insiktsfulla Individer

Hålla sin position utan möda,
Använda sin filosofi utan ord,
Vara en del av Allt och ingenting glömma.
Dom producerar utan att äga,
Handlar utan förväntningar,
Lyckas utan självberöm.

Just eftersom dom ej berömmar sig - är dom berömda.

Den underliggande principen i taoistisk filosofi - som inom fysiken - är den om polaritet. Liv och död, dag och natt, plus och minus, varje händelse har sin motsatta/kompletterande reaktion och varje pol står i motsats till en med annan laddning. En överdriven handling skapar en motreaktion och därför är inte styrka ett bra medel för att skapa hållbar förändring. Taoistens intellektuella mål är att förstå de fysikaliska lagarna samt finna korrelationen emellan sättet på vilken materia och energi uppträder och hur människor interagerar i samhället. Insiktsfulla individer använder den kunskapen till att forma sitt eget liv. Dom vet att ingenting existerar utan sin motsats; därför undviker man det extrema, även i de fall som är positiva. Taoisten håller ej heller fast vid saker eller tankar, fåfänglig strävan har getts upp och i framgång är man ödmjuk. Avsaknaden av självhävdelse gör enligt den komplementära principen att andra istället ger dem den ära de förtjänar.

TAOS NATUR

Tao är tomt och ändå användbart;
Underligt nog blir det aldrig fullt.
Så outgrundligt!
Det påminner om Alltings ursprung.

Det rundar av eggen,
Löser knutarna,
Harmoniserar ljuset.
Det följer världen.

Så djupt!
Det liknar en viss existens.
Vet ej dess ursprung,
Denna symbol sprungen ur källan.

Tao manifesteras i universums ständiga förändring och utveckling. Från atom-kärnans allra innersta till de största galaxerna, rör sig denna "Ur-princip", och påverkar likaså människan. Likt en matematisk formel är Tao både tom och användbar; samt precis som en formel kan det användas gång på gång. Tao genomtränger naturen, rör sig genom världen, utjämnar det extrema och harmoniserar samt driver evolutionen.

SE DET SVÅRÅTKOMLIGA

Dalens mysterium är evigt;
Det är känt som det Subtilt Feminina.
Porten till det Subtilt Feminina
Är nyckeln till ett liv.

Evigt, ändlöst ser det ut att vara.
Dess användbarhet kommer utan ansträngning.

Lao-tse menade att Tao reflekterar drag som är arketyiskt feminina; det är passivt, mottagande och lugnt. Dalen är en metafor för hur människan upplever verkligheten; dalens bergsväggar skymmer alltings ursprung. Tao är vägen som från källan - det Absoluta - leder in genom porten till det världsliga och är nyckeln till kunskap om livet. Sista meningen visar att när man följer Tao, levs livet utan ansträngning. Det finns inget nedvärderande om kvinnan i detta. I Tao Te Ching är original-kinesiskan köns-neutral och vanligtvis är ursprungsordet antingen en person eller en vis, och inget specificerar maskulint eller feminint. Boken är skriven under en våldsam period i kinas historia och ledare uppmanades t o m "att omfamna den feminina vägen". Tao prisar den feminina energin - den är livets källa och man skulle kunna hävda att Tao Te Ching är världens första feministiska bok. I Fjärran Östern har dock feminismen en annan prägel än i väst. Kvinnors makt kommer ur yin-principen och är på så vis skarpsinning, inte i ögonfallande och handlar om inre integritet. I Fjärran Östern har kvinnor därför i allmänhet inget behov av att tävla med män på ett manligt sätt. I ex Japan sätts mannens lön in på kvinnan konto, hon ansvarar för familjeekonomin och ger mannen pengar vid behov.

TRANSCENDERA NEDGÅNG

Sträva mot slutet
Är inte lika bra som att stanna i tid.

Skarphet som penetrerar
Kan ej skydda länge.

Ett hus fyllt av överflöd
Kan ej skyddas.

Stothen över rikedom och position
Leder till egen kollaps.

Dra sig tillbaka när framgång är nådd
Är Taos natur.

Insiktsfulla individer vet att ingenting i naturen är statiskt. Plantor, djur eller planeter - måste till slut försvinna. Efter fullgjord uppgift och uppnått mål stannar man ej upp och identifierar sig med framgången - utan tar sig an nästa uppgift. Status och det materiella anses också som hinder i den personliga utvecklingen. Den "ballasten" har taoisten skakat av sig och lever i enkelhet och harmoni med naturen. Han har levt ekologiskt i 4000 år..

ANVÄNDA DET SOM INTE ÄR

Trettio ekrar sammanstrålar i en punkt;

Vad som inte är där gör hjulet användbart.

Keramik formas till en skål;

Vad som inte är där gör skålen användbar.

Dörrar och fönster sluter ett rum;

Vad som inte är där gör rummet användbart.

Därför; dra fördel av det som är där,

Genom att använda det som inte är.

I naturen är Tao den vitala komponent som "inte är där", men som är oersättlig för alltings förändring. På samma sätt som den saknade elektronen orsakar atomreaktionen - är det Tao som formar händelser och utveckling. Denna "Ur-kraft" kan inte ses eller kännas, utan bara förnimmas i vårt intuitiva medvetande.

KONTROLLERA SINNENA

De fem färgerna gör ögat blint.
De fem tonerna dövar örat.
De fem kryddorna dämpar smaken.

Tävla och jaga avtrubbar medvetandet.
Det dyrköpt materiella hindrar självutveckling.

Insiktsfulla Individer uppmärksammar därför
Centrum och inte ögat.
Följaktligen förkastas det ena och mottas det andra.

De som följer Tao kontrollerar sinnesintrycken, för att kunna förfina sina insikter och bibehålla rätt perspektiv på världen. En kakafoni av ljud och synintryck tillsammans med en accelererande, materialistisk livsstil, hindrar självutveckling. För att kunna lyssna inåt begränsar insiktsfulla individer begären. Att frigöra sig ifrån överflödiga ägodelar och behovet av bekräftelse, bidrar starkt till karaktärsutveckling. Harmoni kommer ej ur att ha, utan att vara. Uttrycket "Insiktsfulla Individer" återkommer ständigt i Tao Te Ching och betyder också "heliga män" eller "de vise".

UTVIDGAD MEDVETENHET

Det finns fruktan i både heder och vanära.
Uppskattning och rädsla sammankopplas med Självet.

Vad betyder "fruktan i både heder och vanära"?
Heder lyfter, vanära sänker.
Att erfara dem skapar fruktan.
Att förlora dem skapar fruktan.
Det är meningen med "fruktan i både heder och vanära".

Vad är betydelsen av "uppskattning och rädsla sammankopplas med Självet"?
Orsaken till vår rädsla
Är närvaron av vårt Själv.
När vi är utan Självet,
Vad finns det att frukta?

Därför kommer de som förknippar världen med Självet
Att snärjas av den.
De som älskar världen som ett Själv
Kommer att få världen

Starka begär som är beroende av yttre händelser, eller andras godtyckliga dömanden - leder individen bort från självutveckling. Identifiering med Självet likaså. Att gå inåt skapar ett känslomässigt oberoende och man lyssnar mer på intuition och instinkt. Självförståelsen ökar, egot minskar och därigenom öppnar sig individen mot omvärlden; man accepterar världen och kan älska den. Lao-tse är "jämngammal" med Buddha och de två tanke-systemen har många likheter. Stroferna "Orsaken till vår rädsla/Är närvaron av vårt Själv", kunde vara hämtad ur en buddhistisk urkund. Där är Tanken på ett Jag eller något Själv främmande, (se texten www.ditttao.se/mindfulness.pdf).

TAOS INNERSTA

Iakttaget men ej sett;
 Dess namn är formlöst.
Hört men ej lyssnat på;
 Dess namn är ljudlöst.
Sökt men ej nått;
 Dess namn är ofattbart.

Dessa tre kan ej analyseras,
Så de blandas och uppträder som en.

Dess uppgång är ej ljus;
 Dess nedgång är ej mörk.
Ändlöst, fortsätter det namnlösa,
 Sammangår och återvänder till icke-varande.

Därför kallas det
 Det formlösas form,
 Icke-varats bild.
Det är därför det kallas obestämbar.
 Mött; synes ej dess början.
 Följt; synes ej dess slut.

Håll fast vid det gamla Tao;
 Kontrollera nuet.
Var medveten om dess arkaiska ursprung;
 Detta kallas Taos innersta.

Denna vers är en av de mest mystiska i Tao Te Ching. Lao-tse beskriver Taos natur genom att säga vad det inte är. Tao kan ej förnimmas genom sinnen; det kan ej ses, höras eller kännas. Det kan bara uppmärksammas i vårt intuitiva medvetande och manifesteras genom effekter på idéer, händelser och sociala förändringar. Världen fortskrider i evigt upprepningsbara cykler. Med en intuitiv förståelse av livets uråldriga mönster kan taoisten påverka och även förutsäga händelser. Han är både observatör och deltagare i utvecklingen, (ett synsätt som delas av modern vetenskap, ex högaktade Niels Bohr Taoismen, se texten www.ditttao.se/mystik.pdf.)

DET SKARPSINNIGAS KRAFT

De som behärskar det gamla Tao
 Är utstuderat uppfinningsrika och djupt intuitiva.
 De är så djupa att de ej igenkänns.
 Eftersom de i sanning ej kan igenkännas,
 Kan deras kraft styras.

Så försiktig!
 Som att vada i en vinterbäck.
 Så tvekande!
 Som att ta hänsyn till alla.
 Så reserverad!
 Som att vara gäst.
 Så foglig!
 Som smältande is.
 Så uppriktig!
 Som att agera med enkelhet.
 Så öppen!
 Som att vara dalen.
 Så integrerad!
 Som grumligt vatten.

Vem kan harmonisera med grumligt vatten,
 Och gradvis komma till klarhet?
 Vem kan röra sig med stabilitet,
 Och gradvis bli mera uthålig?

De som håller fast vid Tao
 Önskar ej bli fyllda,
 I sanning, eftersom de ej är uppfyllda,
 Kan de användas och återanvändas.

Här refererar Lao-tse till verkligheten som grumligt vatten och för att förstå dess dynamik måste man harmonisera med livets enhetlighet och enkelhet. För att kunna använda sina insikter och styra sitt liv, söker man att handla med minsta motståndets lag. Uppriktighet och öppenhet samt att vara integrerad med sin omgivning, gör den insiktsfulle till en kanal för vitalitet och nyheter.

FÖRLORA INSTINKTERNA

När det stora Tao är glömt,
Föds välgörenhet och moral.
Intelligenta strategier skapas,
Och stort hyckleri uppkommer.

När familjen ej har Harmoni,
Föds fromhet och vördnad.
Nationen är förvillad av kaos,
Och lojala patrioter framträder.

De som följer Tao anser att människans instinkter i grunden är goda och kärleksfulla. När individer förlorar kontakten med sin inre natur, skapar dock intellektet rättrådighet och lojalitet för att motverka en uppstående social degenerering. Därför uppstår moralitet bara när samhället är i nedgång och korrupt, (samma syn som Rousseau). Enligt Lao-tse står de dygder som nämns i denna vers i motsatsförhållande till instinkterna och dödar därför spontanitet, samt individens känsla av makt över sitt liv.

ÅTERGÅ TILL ENKELHET

Sluta med det heliga, överge strategier;
Folket kommer att gagnas hundrafalt.
Sluta med välgörenhet, överge moralen;
Folket kommer att återvända till naturlig kärlek.
Sluta med förslagenhet, överge samlandet;
Tjuvarna kommer ej existera längre.

Men, om dessa tre ej räcker,
Följ dessa principer:
Se det rena;
Omfamna enkelhet;
Minska egen-intresse;
Begränsa begären.

Med ett taoistiskt synsätt är man ej beroende av sociala konventioner som måste läras. T o m välgörenhet och moral anses utifrån påtvingade, och uppstår där människor ej litar på sig själva och intuitionen. Spontanitet och enkelhet är viktigt. Ledaren använder attityd istället för pekpinnar. Den största lyckan kommer oftast ur de enklaste stunder. Raderna "Omfamna enkelhet/Minska egen-intresse/Begränsa begären", är också viktiga inom Buddhismen. Även att ej använda ritualer ("sluta med det heliga"), hittar vi i ortodox Buddhism.

UTVECKLA OBEROENDE

Överge det akademiska; oron släpper.
 Hur stor skillnad är det mellan samförstånd och inställsamhet?
 Hur stor skillnad är det mellan gott och ont?
 Att man borde hedra vad andra hedrar - så absurt och ignorant!

Det Kollektivt Undermedvetna är vidsträckt och blomstrande,
 Som att det mottar ett stort offer,
 Som att det uppgår i ett levande observatorium.
 Jag ensam förblir obunden,
 Likt ett barn innan det första leendet,
 Oförenad, kan ej sammankopplas.
 Det Kollektivt Undermedvetna är allomfattande,
 Endast jag verkar ej inbegripen,
 Har ej i mitt innersta förutfattade meningar - är formbar, formbar!

Vanliga människor är ljusa och uppenbara;
 Endast jag är mörk och outgrundlig.
 Vanliga människor är fordrande och tvingande;
 Endast jag är försynt och dämpad.

Likgiltigt som havet,
 Oupphörligt som hård vind,
 Det Kollektivt Undermedvetna är alltid närvarande.
 Och ändå - endast jag är fristående och avlägsen.
 Endast jag skiljer mig från de andra
 I min uppskattning av Alltings Moders näring.

Här talar den upplyste taoisten och Lao-tse uppmanar till frigörelse från massan; att ifrågasätta, överge dogm och utforska universum som en intellektuellt oberoende, (också en buddhistisk grundtanke). För sin självutveckling måste man vara obunden samt stå utanför ideologier. Kunskap om livet kommer mindre från ord och mera från direkt-upplevelsen och det gäller att lita på intuitionen i smått som stort. Upplysta individer bidrar till världens utveckling. De undviker det extrema och är aldrig riktigt i takt med tidens ideal, eftersom de också hör framtidens röst. M a o säger de alltid fel saker, men i rätt tid..

ATT FÖLJA MÖNSTRET

Det böjda blir rakt,
 Det skadade blir återställt.
Det djupa blir fyllt,
 Det utmattade återhämtar sig.
Det lilla blir överkomligt,
 Det överdrivna blir förvirrat.

Följaktligen håller sig Insiktsfulla Individer till den Enda
Och ser världen som sitt Mönster.

Dom framhäver sig ej;
 Därför lyser dom.
Dom definierar sig ej;
 Därför igenkänns dom.
Dom kräver ingenting;
 Därför erhåller dom
Dom skryter ej;
 Därför avancerar dom.

Eftersom dom i sanning ej tävlar,
Kan ej världen tävla med dem.

Det gamla uttryckssättet: "Det böjda blir rakt" -
 Är det tomma ord?
För att bli hel,
 Vänd inuti.

Lao-tse såg att många av naturlagarna återspeglas i samhället.
Därför försöker taoisten exempelvis kontrollera orsak och verkan,
genom att vara i balans med omgivningen. Man undviker
överdrivna handlingar eftersom de föder starka motreaktioner.
Både i det fysiska universum och i sociala sammanhang hänger
allting intimt samman. Den insiktsfulle har intellektuell gravitet,
hon "ser" det stora mönstret och genom sin kunskap styr hon sitt
liv samt påverkar sin omgivning.

ATTITYD BEREDER VÄGEN

Naturen är tystlåten.

Följaktligen varar ej stormvinden en hel morgon,
Inte heller varar spöregnet en hel dag.

Vad orsakar dessa?

Himmel och Jord.

Om Himmel och Jord ej kan göra dem långvariga,
Kan människorna ännu mindre göra det.

Därför, kan de som kultiverar Tao

Identifiera med Tao.

De som kultiverar Självkänedom

Identifiera med Självkänedom

De som kultiverar misslyckande

Identifiera med mislyckande.

De som identifierar sig med Tao

Är också välkomnade av Tao.

De som identifierar sig med Självkänedom

Är också välkomnade av Självkänedom.

De som identifierar sig med misslyckande

Är också välkomnade av misslyckandet.

De som ej tror

Blir ej heller trodda.

Aggressiva, kraftfulla handlingar för att uppnå mål, har precis som storm eller spöregn - ingen långvarig effekt. Naturens och evolutionens förändringar sker långsamt och harmoniskt. De som följer Tao vet att konfrontation inte ger långvariga resultat, bara en attityd som är uthållig kan förändra världen. Den självkänedom som diskuteras här och genom Tao Te Ching, ger individen makt över sitt liv. Detta föder oberoende samt frihet. Med rätt attityd och "visualisering" blir man det man tror på.

ICKE-INBLANDNING

De som tvingar fram förändring,
Lyckas aldrig - har jag sett.

Världen är ett mystiskt instrument,
Ej avsett att inverka på.
De som försöker styra det, fördärvar det.
De som försöker greppa det, förlorar det.

Så enligt Naturens Lag
Leder några, andra följer;
Förespråkar några, andra förblir tysta;
Några är ståndaktiga, andra svaga;
Några strävar vidare, andra ger upp.

Följaktligen undviker Insiktsfulla Individer
Det extrema
Det extravaganta
Det excessiva.

Kristaller och celler fortbildas enligt strikt matematik. Taoisten ser kopplingarna mellan naturens mönster och de arketyppiska krafter som verkar i människan, samt hur det i sin tur påverkar omvärlden. (Jung och nobelpristagaren Pauli forskade tillsammans om detta, se texten www.ditttao.se/mystik). Det är meningslöst att försöka inverka på det som följer en naturlig utveckling hos individer och i samhället. Den insiktsfulle söker att undvika det extrema och söker harmoni genom att ej blanda sig i det som är oundvikligt. Hon håller huvudet kallt.

LEDA LEDAREN

De som använder Tao till att guida ledare
Använder ej våldsamma strategier.
Ett sådant sätt tenderar att skapa motsatt effekt.

Där arméer positioneras,
Skapas taggiga buskar.
En stor militärmakt skapar alltid år av hunger.

De som är skickliga
Lyckas och stoppar sedan.
De vågar ej hålla fast med hjälp av maktmedel.

De lyckas och skryter ej.
De lyckas och ställer ej krav.
De lyckas och är ej stolta.
De lyckas och samlar ej överflöd.
De lyckas och tvingar ej.

Det som är övermoget kommer alltid ha sin tillbakagång.
Detta är ej Tao.
Det som ej är Tao kommer tidigt att upphöra.

Organisationer som blandar ihop anfall med försvar och aggression med skydd, dränerar sina resurser. Stora organisationer har (likt stora båtar), en inbyggd, betydande tröghet och är svåra att manövrera eller stoppa. Därför är rådgivare åt ledare ansvariga för att "hålla tillbaka" organisationen från det excessiva - som leder till kollaps. Att ändra "båtens kurs" tidigt är viktigt.

BRUKET AV STYRKA

De finaste vapnen kan utgöra grunden till olycka,
Och står därför i motsats till Naturens Lag.
De som lever efter Tao håller sig ifrån dem.
Insiktsfulla ledare använder sig av och hedrar det vänstra;
De som använder vapen hedrar det högra.

Vapen bringar olycka

De används av de ignoranta.

När dess användning är oundviklig,

Handlar den överlägsne med lugn återhållsamhet.

Även vid seger - känn ej glädje,

För sådan glädje leder till tillfredställelse med slakt.

De som är tillfredställda med slakt

Kan ej finna belåtenhet i världen.

Användandet av styrka eller våld ses ibland som ett nödvändigt ont. "De finaste vapnen", kan vara en stark armé, ett skarpt intellekt eller en smart strategi. Men när det används som påtvingande maktmedel över någon annan, står det i motsats till Naturens Lag och kommer att mötas av en olycklig motreaktion. När bruket av styrka blir oundvikligt praktiserar Insiktsfulla ledare återhållsamhet. Vid uppnådd seger tillåter de sig ej glädje - utan ånger. I en organisation skapar en sådan attityd lugn och harmoni. Det vänstra står för vänstra handen; den som används minst för handlingar. Den högra associeras med styrka och bestämdhet. Att vara ödmjuk i framgång vinner i längden, motsatsen föder en motreaktion.

SJÄLV-KONTROLL

De som känner andra är intelligenta;

De som känner sig själva har insikt.

De som kontrollerar andra har styrka;

De som kontrollerar sig själva har förmåga.

De som vet vad som är tillräckligt är rika.

De som håller ut har riktning.

De som bibehåller sin position är varaktiga.

Och de som dör och ändå ej försvinner - lever vidare.

Självkänedom och självutveckling är taoistens huvudmål. Introspektion och intuition ger också insikt som hjälper att se orsak och verkan i samhällsutvecklingen. Medvetandet med sina yttre manifestationer i form av attityder och handlingar, påverkar utvecklingen och är på så sätt en del av allting annat. Detta ger oss också möjlighet att genom små, enkla handlingar, styra och förutse händelser redan i början. Det är viktigt att skilja mellan smart styrka och insiktsfull sådan; för bara den senare kommer ej att mötas av motstånd eller motreaktioner. "De som dör och ändå ej försvinner", är de som lämnar världen i ett bättre skick än de fann den, och det är karma.

ATT DÖLJA FÖRDELEN

För att kunna tömma det,
Måste det utvidgas helt.
För att kunna försvaga det,
Måste det stärkas helt.
För att kunna förkasta det,
Måste det upphöjas helt.
För att kunna ta något ifrån det,
Måste det förlänas helt.

Detta kallas en Skarpsinnig Insikt.
Den foglige kan triumfera över den rigide;
Den svage kan triumfera över den starke.
Fisk bör ej tas på djupt vatten;
Inte heller bör organisationer skylta med sina fördelar.

Organisationer som ligger i frontlinjen har mest att förlora. När en organisation överexpanderar, använder bonusar samt gåvor och får hybris - då är den som mest sårbar. Enligt polaritetsprincipen är den på väg mot sin motsats och är ej i harmoni. Eftersom "fisk tagen på djupt vatten" inte överlever, bör organisationer dölja sina fördelar, då uppenbara sådana kommer att mötas av motreaktioner. "Skarpsinnig Insikt" återkommer ofta i Tao Te Ching; den svage kan besegra den starkare genom att medverka till den senares övermåttlighet. Överdrifter sår det frö som leder till dess motsats.

KRAFTEN I ANSPRÅKSLÖSHET

Tao agerar aldrig,
Och är ändå aldrig inaktivt.

Om ledare kan hålla fast vid det,
Kommer Allting påverkas naturligt.
Påverkade med en vilja till handling,
Jag skulle lugna dem med Namnlös Enkelhet.
Namnlös Enkelhet är också utan begär;
Och utan begär finns harmoni.

Världen blir då naturligt stabiliserad.

Lao-tse menade att de bästa ledarna var dem som har intellektuell och emotionell styrka att vara föredömen istället för härskare. När människor ej följer beror det på att ledaren går emot den mänskliga naturen; sådana ledare skapar kaos. Ledare som följer Tao fäster vikt vid sin självutveckling. Och för att förstå trenden i samhällsutvecklingen, praktiserar de enkelhet i sina liv och arbeten. På så sätt undviks den snedvridna intellektuella och emotionella utveckling som följer på en fixering vid begär efter det materiella, och överdimensionerade sociala system.

VÄGEN

Polaritet är taos rörelse.
Mottaglighet är dess användningssätt.
Världen och Allting härrör från dess existens.
Dess existens kom ur icke-existens.

Det var ur icke-existens - "det Absoluta"- som Tao föddes. Tao producerade sedan de positiva och negativa tillstånden; yin och yang, motsatsernas princip. De som följer Tao vet att de fysiska lagarna demonstrerar att "Allting" är i ständig förändring och att alla processer söker sin motsats; liv mot död; positivt mot negativt; energi mot materia och tillbaka igen. I sociala sammanhang manifesterar sig detta i ex: lätt och svårt eller aktivt och passivt. Denna grundläggande fysiska naturlag styr orsak och verkan. Allt som drivs till sin extrem kommer att röra sig tillbaka i motsatt riktning. Insiktsfulla individer undviker överdrifter, är måttfulla samt mottagliga för de strömningar som råder i samhällsutvecklingen. Denna "Mittens Väg" hittar vi också i Buddhismen.

KÄNNA TILL POLARITET

Tao skapade det Första.
Det Första skapade de Två.
De Två skapade de Tre.
De Tre skapade Allting.

Allting innehåller Yin och söker Yang;
Deras förenade påverkan skapar Harmoni.

Människor hatar att vara ensamma, övergivna och åsidosatta;
Och ändå tar ledare dessa namn.

Därför som en Naturlag
Förlorar en del och på så sätt vinner.
Vinner en del och på så sätt förlorar.

Vad andra lärt gör också jag:
De våldsamma lever ej länge.
Detta är min huvudtes.

I denna vers lämnar Lao-tse "Det Absoluta" utanför; det som skapade Tao. Det Absoluta ligger utanför tid och rymd och är utomvärldsligt. Tao skapade "Det Första"; tid och rymd. Det Första producerade "De Två"; det motsatt laddade yin och yang. De Två skapade "De Tre"; materia samt energi och ur det föddes Allting i Universum. Allting är interrelaterat och beroende av vartannat och därur kommer polaritetsprincipen; när någonting ökar, minskar någonting annat. Insiktsfulla ledare som vill bli långvariga, förhöjer sig därför ej och de som vill leva länge är aldrig våldsamma.

RAFFINERADE FÖRMÅGOR

Det mest medgörliga i världen
Vinner över det mest rigida i världen.
Det innehållslösa kan ständigt påverka.

Därför vet jag att icke-inblandning ger fördel.

Denna filosofi utan ord,
Denna fördel utan handling -
Det är ovanligt i världen, att uppnå dem.

Lao-tse menade att det mesta av livets svårigheter och problem uppstår som en konsekvens av reaktioner, samt att problem tenderar att lösa sig själva. "Vem kan göra det grumliga klart, låt det stå så klarnar det." Precis som båtar styrs med små roder, kände Lao-tse att när handling krävdes; gav det mest subtila bästa resultatet. Icke-inblandning är ofta fördelaktigt och ger en form av frihet till dem som vågar. Det handlar också om att våga "släppa taget" och minska egot, vilket är huvudorsaken till de flesta av våra problem. Egot begär efter en det ena, en det andra, skapar obalans och lidande. Acceptans är också viktigt, att ej forcera saker, utan att istället tillåta dem att utvecklas i egen takt, enligt sin egen natur - vi kan kalla det kreativ passivitet. Detta kallas Wu-Wei och betyder att man även måste släppa begäret efter trygghet; tro på livet och inte på ordning. Lao-tse uppmanade även till icke-våld och sade: "Visa mig en våldsverkare det gått bra för, så skall jag ta honom till min lärare". Den insiktsfulle som gjort sig av med egot och istället identifierar sig med resten av skapelsen, inser att skadar man någonting annat - skadar man också sig själv.

VIDGA MEDVETANDET

Insiktsfulla Individer undviker förutfattade meningar;
De gör folkets medvetande till sitt.

Gentemot dem som är goda - är jag god;
Gentemot dem som ej är goda - är jag också god.
Godhet är makt.

Till dem som har tillit - ger jag tillit;
Till dem som ej har tillit - ger jag också tillit.
Tillit är makt.

Insiktsfulla Individer i världen
Attraherar världen och sammangår med dess medvetande.
Folket koncentrerar sinnena;
Insiktsfulla Individer agerar som barn.

Insiktsfulla individer undviker dogm och har en öppen samt mottaglig attityd. De ökar sin förståelse av världen genom att lyssna på det kollektivt undermedvetna. De är likt barnet spontana och tar emot all information med öppna armar. Barnet är en metafor som förekommer upprepade gånger i Tao Te Ching. Att vara som ett barn är att vara i kontakt med sitt innersta "Själv" och nuet. Man drivs av instinken och reagerar spontant. Om man använder en motsatt kraft för att neutralisera en extrem, kan man ändra det elaka. Genom att observera naturen vet taoisten att mera gift i bägaren ej neutraliserar detsamma, utan endast dess motsats, en alkalin; alltså godhet - skapar försoning. Hat kan aldrig dödas med hat, utan enbart med kärlek. Lao-tse menade att detta var sättet på vilket en fredlig värld kunde skapas. (Jung, som var uttalad taoist, såg det läkande värdet för vuxna i att "leka som ett barn", och använde det själv vid kriser.)

STYRKAN I NEUTRALT STÖD

Tao alstar;

Dess kraft stöder;

Dess Naturlag formar;

Dess påverkan fullföljer.

Därför, Allting utan undantag;

Vördar Tao och uppskattar dess kraft.

Att vörda Tao och uppskatta dess kraft -

Ingen fordrar detta, och det kommer naturligt.

Därför alstrar Tao och dess kraft stöder;

Det framskrider, kultiverar, tröstar, mognar, understöder och skyddar.

Alstrar men äger ej.

Handlar utan förväntan.

Framskrider utan att dominera.

Dessa kallas de Raffinerade Förmågorna.

Tao är likgiltigt inför vad det föder (samma syn som Schopenhauer och "Viljan"), men dess flöde tenderar att hjälpa/stödja dem som följer en naturlig och spontan livsväg. Tao är en arketyper. För de som ej följer Tao och lever ett liv som går emot deras inre natur samt Naturlagarna - förblir Tao likgiltigt. Resultatet blir en knagglig och svår livsväg. I Fjärran Östern är universum och livet ofta betraktat som en illusion, och alltings ursprung (Gud hos oss), ses som något opersonligt; det är mera en intelligens som genom materia och energi objektifieras. Enligt den österländska världsbilden, kan individer som har en neutral attityd och ser livet mindre svart och vitt, forma sitt eget livsöde mera i enlighet med naturlagarna.

ETABLERA ETT UNIVERSELLT SYNSÄTT

Det som är skickligt etablerat kommer ej upplösas;
 Det som är skickligt bemäktigat kommer ej försvinna.
 Följaktligen är det hedrat i generationer.

Kultivera det inre självet;
 Dess styrka blir verkligt.
 Kultivera hemmet;
 Dess styrka blir stor.
 Kultivera samhället;
 Dess styrka blir större.
 Kultivera organisationen;
 Dess styrka blir fruktbar.
 Kultivera världen;
 Dess styrka blir universell.

Därför, genom det inre;
 Förstås det inre.
 Genom hemmet;
 Förstås hemmet.
 Genom samhället;
 Förstås samhället.
 Genom organisationen;
 Förstås organisationen.
 Genom världen;
 Förstås världen.

Hur förstår jag världen?
 Genom detta.

Här beskrivs hur ett globalt perspektiv används för att förstå det interrelaterade, ömsesidiga sambandet mellan individen och den yttre världen. Det börjar hos individens innersta, den minsta sociala enheten, (samma syn i Konfucianismen, se texten om Kina - då och nu www.ditttao.se/konfukina.pdf), fortsätter till familjen, samhället och dess styrande organisationer, samt till världssamfundet. De olika enheterna stödjer varandra. Varhelst taoistiska principer råder, påverkas utvecklingen positivt och insiktsfulla individer kan på så vis hjälpa till i den strävan som vill bygga en bättre värld.

UPPNÅ ENHET

De som vet talar ej.
De som talar vet ej.

Blockera passagera.
Stäng dörren.
Runda av eggen.
Lös gör knutarna.
Harmonisera ljuset.
Följ livsströmmen.

Detta kallas Djup-identifiering.

Det kan ej nås genom fasthållning.
Det kan ej nås genom att släppas.
Det kan ej nås genom att ges fördel.
Det kan ej nås genom att ges nackdel.
Det kan ej nås genom erkännande.
Det kan ej nås genom förudmjukelse.

Följaktligen är det världens skatt.

De första två raderna är bland de mest kända ur Tao Te Ching. Den insiktsfulle är alltid modest och ödmjuk. Kunskap om världen som i huvudsak kommer utifrån, är ej baserad på det fysiska universum, utan kommer ur den rådande och temporära kulturen. Därför sätter taoisten intuitionen i första rummet och får på så vis en djupare förståelse för tingens beskaffenhet. Att vara intellektuellt oberoende och fri från dogm är viktigt. Insiktsfulla individer kontrollerar och "sällar" sinnesintrycken, neutraliserar aggression och förspråkar enkelhet. De söker också att vara "i fas", d v s harmoni med alltings ständiga förändring; de har uppnått Djup-identifiering och enhet med resten av universum. Deras mentala styrka är omutbar och baserad på inre sanning. De har "intellektuell gravitet" och påverkar på så vis världen.

MINSTA MOTSTÅNDETS VÄG

Agera utan handling, arbeta utan ansträngning.

Smaka utan att känna smak.

Förstora det lilla, utöka de få.

Återgälda ill-vilja med godhet.

Planera det svåra när det är lätt;

Hantera det stora där det är litet.

Världens svåraste arbete börjar när det är lätt;

Världens största prestation börjar där den är liten.

Insiktsfulla Individer - slutligen - handlar ej stort,

Och på så vis uppnås det stora.

De som lätt tar ställning; ges litet förtroende.

Så lätt att förmedla hårdhet!

Därför ser Insiktsfulla Individer allt som svårt.

Slutligen har de inga svårigheter!

Insiktsfulla individer hamnar aldrig i direkt konfrontation med ett problem. När de måste inverka i en pågående process, kanaliserar de sin energi mot dess svagaste och mest mottagliga punkt. Precis som floden alltid finner sin väg runt stora stenar, arbetar sig taoisten runt motstånd och kan på så sätt inverka med små medel. Det är ett intelligent och återhållsamt handlingsätt som ej går på tvärs med naturliga händelser. På så sätt undviks motreaktioner och i slutändan uppnås målen på ett raffinerat sätt.

KRAFTEN I BEGYNNELSEN

Det som är stilla är lätt att hålla;
 Det som ännu ej börjat är lätt att planera.
 Det som är tunt är lätt att smälta;
 Det som är ögonblickligt är lätt att avvara.
 Ta tag i saker innan de utvecklas;
 Ordna till dem innan det blir oordning.

Ett trä med många förgreningar kommer ur ett litet skott.
 Ett torn på nio våningar är byggt utifrån en jordhög.
 En resa på tusen mil börjar med ett steg.

De som ingriper i tingen, fördärvar dem;
 De som håller fast tingen, förlorar dem.
 Därför gör Insiktsfulla Individer ingenting;
 Följaktligen fördärvar de ingenting.
 De fasthåller ingenting;
 Följaktligen förlorar de ingenting.

Människor spolierar ofta sitt uppdrag vid dess slutförande.
 Med omsorg vid slutet såväl som i början,
 Blir inget uppdrag spolierat.

Därför önskar Insiktsfulla Individer bli utan begär,
 Och värdesätter ej svåråtkomliga saker.
 De lär utan att lära,
 Genom att återvända till det Kollektivt Undermedvetna.
 På så sätt hjälper de Allting naturligt -
 Utan att skrida till handling.

Här beskrivs strategisk "icke-inblandning". Vetenskapen talar om för oss att varje aktion producerar en reaktion; ju kraftfullare, desto starkare motreaktion. Taoisten vet att resultatet av en styrkedemonstration ofta förvärrar situationer. Istället lyssnar man på intuitionen och försöker agera tidigt. Då minimeras risken för kraftfullt motstånd och på så sätt kan individen påverka omvärlden. Problem i sin linda är mera lätthanterliga.

KRAFTEN I MEDKÄNSLA

Hela världen ser mitt Tao som stort;
 Och ändå verkar det oförståeligt.
 Bara dess storhet får det att verka oförståeligt.
 Om det kunde förstås,
 Hade det blivit betydelselöst för länge sedan.

Jag har Tre Skatter som stöttar och skyddar:
 Den första är medkänsla.
 Den andra är måttfullhet.
 Den tredje är våga att ej placera sig först.

Med medkänsla blir man modig,
 Med måttfullhet blir man extrovert.
 Genom våga att ej placera sig först,
 Blir man ett instrument för ledarskap.

Så om man är modig utan medkänsla,
 Eller extrovert utan måttfullhet,
 Eller placerar sig först utan återhållsamhet,
 Är man förlorad!

Medkänslan triumferar alltid vid attack;
 Den bringar säkerhet när den vidhålls.
 Naturen hjälper sina ledare
 Genom att beväpna dem med medkänsla.

De "Tre Skatterna"; medkänsla, måttfullhet och att ej placera sig först, är några orsaker till varför buddhister ofta sympatiserar med Tao. Ledare som praktiserar medkänsla är de som varar längst. Empati är en mystisk kraft som är djupt påverkande och kan förändra svåra situationer. I början av denna vers hittar vi paradoxen vilken formulerar idén; att någonting kan bli så stort, samt alltid närvarande och därigenom ofattbart. Utifrån kunskap och genom att träna sitt medvetande är det möjligt att uppfatta det ofattbara - detta ger stor fördel åt individen.

KÄNNA TILL DET SJUKA

Att veta att man ej vet är bäst.
Att ej känna till kunskap är en sjukdom.

I sanning, att vara trött på sjukdomen,
Är vägen till att bli fri från sjukdomen.

Insiktsfulla Individer är fria från sjukdomen,
Därför att de är trötta på sjukdomen.

Detta är sättet på vilket man är fri från det sjuka.

Insiktsfulla individer är alltid medvetna om att de ej kan allt. För taoisten är det en stor olycka att vara omedveten om sin ignorans; vare sig det gäller världsliga frågor, intra-personliga eller inom sig själv. För dem är kunskapsinhämtning att likna vid en ballong som blåses upp; ju större kunskap, desto större yta mot det okända. Självtveckling är ett livslångt projekt och stagnation är onaturligt. Man har visserligen en nedlåtande syn på det akademiska, men inte på kunskap per se. Det viktiga är att sätta intuitionen framför logiken, ej fastna i det konceptuella tänkandet och ha en förståelse för att när det gäller de riktigt stora frågorna; räcker orden ofta inte till.

DET RÄTTA PERSPEKTIVET

Om folket ej fruktar auktoritet,
Då kommer auktoriteten utökas.
Missakta ej deras ställning;
Fördöm ej deras liv.
Då verkligen, de ej är fördömda,
Fördömmar de ej.

Därför känner Insiktsfulla Individer sig själva
Men framhäver sig ej.
Dom älskar sig själva
Men högaktar sig ej.

Följaktligen överger dom en och mottar den andra.

Ledare är här tillradda att minimera avståndet mellan sig själva och dem de leder. På så sätt förstås folkets behov bättre. Lao-tse menade att ju mindre rädsla bland folket inför auktoritet, desto effektivare blir det auktoritära. Ledare skulle också identifiera sig med dem de leder. Detta är också en väg mot ökad självkänedom samt i förlängningen egen-kärlek och frid. Pek-pinnar ogillas, istället är det attityd och föredömlighet som ska utmärka en bra ledare.

NATURENS VÄG

De våghalsiga kommer att dö;
De icke-våghalsiga kommer att överleva.
Av dess två, kan båda dra fördel eller skada.

Naturen bestämmer vad som är ont,
Men vem kan veta varför?
Även Insiktsfulla Individer ser detta som svårt.

Tao i naturen:
Tävlrar ej;
Men triumferar skickligt.
Talar ej;
Men svarar skickligt.
Samlar ej;
Men attraherar ändå.
Skyndar ej;
Men tillverkar skickligt.

Naturens nätverk är utbredd, så utbredd.
Dess nät är grovt, ändå kommer ingenting igenom.

För taoisten är naturens väg den ideala. Dess mönster ska följas om minsta motståndets bana söks; då är man i harmoni med Tao. Här beskrivs naturen som ett oändligt nätverk - ett sammanhängande fält av fysiska lagar - som påverkar alla handlingar, tankar och alla naturfenomen. Ingenting undkommer naturlagarnas manifestationer. Tao är intelligent, dynamiskt och genomsyrar hela naturen. Utan ansträngning är det fullkomligt, och balanserar samt utjämnar ytterligheter ständigt; när någonting nått sin extrem kommer det enligt Tao att söka sin motsats. Med denna insikt kan även det som kommer - förutses.

ONATURLIG AUKTORITET

När människor ej fruktar döden,
Hur kan de hotas med döden?
Anta att människor fruktar döden och ändå ej fogar sig.
Vem skulle våga gripa dem och avrätta dem?

Det existerar alltid en Mäster Bödel som dödar.
Att ersätta Mäster Bödeln i dödandet
Är som att ersätta Mäster Snickaren som snidar.
Vem som än ersätter Mäster Snickaren i snidande,
Undkommer sällan skadade händer.

Taoismen ser på människan som i grunden godhjärtad (samma syn som Rousseau). För att bibehålla detta krävs personlig frihet, intellektuellt oberoende och viktigast av allt; ett liv utan inblandning ovanifrån. När statens makt blir förtryckande, så fruktar folk inte längre döden i sin kamp för frihet. "Mäster Bödel" och "Mäster Snickare" symboliserar de naturlagar som står över alla temporära system. För taoisten är dödandet av en människa - inom lagen eller utom - en onaturlig handling som i slutändan löser upp den sociala stabiliteten. När ledare använder auktoritet som varken "bottnar i dem själva" eller i organisationen; är det skadande. All moral, lagar och restriktioner som hindrar individens naturliga och självständiga utveckling, kommer att förstöra även organisationen (staten), och dess ledare. (Samma syn som Erich Fromm; det viktigaste för alla människor är att bli vad man potentiellt är och göra fullt bruk av sina unika resurser.)

STYRKAN I FLEXIBILITET

En levande man är anpassningsbar och mottaglig.

Döende, är han rigid och stel.

Allting, gräset och träd:

Levande, är de anpassningsbara och ömtåliga;

Döende, är de torra och vissna.

Följaktligen; de som är orubbliga och stela

Är i harmoni med döende.

De som är anpassningsbara och mottagliga

Är i harmoni med livet.

Därför kommer en stelbent strategi ej triumfera;

Ett oböjligt träd attackeras.

Den inflexibles position kommer undermineras;

Den anpassningsbara och mottagligas position kommer att stiga.

De som följer Tao, vet genom observation av naturen, att det som överlever på jorden är det som adapterar till en föränderlig omgivning. Det enda som är statiskt i universum är förändring. Det inflexibla, vare sig det gäller beteende, system, det fysiska eller intellektuella - kommer inte att överleva. Liknande situationer kräver olika svar beroende på tidpunkt. Stelbent agerande utan användande av intuition arresterar personlig utveckling och leder till nedgång och "död". Den som däremot kultiverar flexibilitet samt är mottaglig för nya ideer, är i harmoni med Tao och därigenom livet.

DEN INSIKTSFULLA VÄGEN

Ärliga ord är ej förskönande;
 Förskönande ord är ej ärliga.
 De som är goda är inte defensiva;
 De som är defensiva är inte goda.
 De som vet är ej belästa;
 De som är belästa vet ej.

Insiktsfulla Individer sparar ej.
 Ju mer mer de gör för andra, desto mer tjänar de;
 Ju mer de ger andra, detso mer äger de.

Naturens Tao
 Skall tjäna utan att förstöra.
 Insiktsfulla Individens Tao
 Skall agera utan tävlan.

Verklighetsförankring, insikt och integritet, passar in på de som följer Vägen, d v s Tao. Ordet Te översätts ibland med dygd och kan också betyda integritet och står då för "spirituell helhet", d v s man har i sitt inre förenat det motsatta yin och yang i en harmonisk helhet. Om sanningen ej förskönas och förstoras, har den liten chans att bli illusion och när kunskap går bortom det världsliga, samt tangerar "Självet" - ökar visdom. Insiktsfulla Individer vet att samlande av saker går på tvärs med naturlagarna och skapar personlig obalans. För att vara i harmoni med Tao och följa livsströmmen med minsta möjliga motstånd; minimerar de sina tillhörigheter och överger status. Liksom vakum fylls av ny luft, fylls man då av ny kunskap och utveckling. Genom att undvika beteenden som föder motreaktioner eller aggression följs så Taos Väg.

Slutkommentar: Översättningen har i görligaste mån följt den kinesiska originaltexten ord för ord, via engelskan, utan att addera rim eller poetisk frasering. Gammal kinesiska är paradoxal och obskyr. Bokstäverna är mera symboler för idéer än ord, singular och plural saknas samt tempus. De olika verserna har egentligen inga titlar och man använder ej heller punkt.